

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Рада молодих науковців
Студентське наукове товариство
Інститут педагогіки НАПН України
відділ математичної та інформатичної освіти
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»

НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ

**Матеріали
XIV Всеукраїнської наукової конференції
студентів та молодих науковців
(Умань, 28 квітня 2021 р.)**

Частина 1

Умань – 2021

УДК 378
У 52

Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.
Ресстраційне свідоцтво: КВ № 24770-14710Р від 31.03.2021 р.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 16 від 27 квітня 2021 р.)*

Головний редактор:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Гедзик А. М. – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Годованюк Т. Л. – доктор педагогічних наук, доцент, проректор з наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ревнюк Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з гуманітарних питань Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Логіна Л. В. – начальник відділу наукового та науково-технічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Руденко В. М. – начальник редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тягай І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, голова Ради молодих науковців Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Юрченко Н. Ю. – голова Студентського наукового товариства, студентка III курсу факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гамандій Д. О. – фахівець редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кириленко А. П. – фахівець редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Куніцький Я. А. – фахівець відділу наукового та науково-технічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тинкован М. В. – фахівець відділу наукового та науково-технічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

У 52 НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 28 квітня 2021 р.) : у 2-х ч. / за ред. О. І. Безлюдного. – Умань : Візаві, 2021. – Ч. 1. – 250 с.

До збірника увійшли матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 28 квітня 2021 року.

З М І С Т

Аль-Хадрамі Ніна Роль міст як географічних об'єктів	10
Андрущук Тетяна Формування ціннісного ставлення до дітей дошкільного віку в контексті історико-педагогічного аналізу	12
Бабаєва Юлія Семантична структура дієслова think	15
Байдюк Любов Класифікація мовленнєвих актів як компонентів прагматичного модуля дискурсу у французькій мові	18
Барабаш Анна Громадсько-просвітницька діяльність М. І. Пирогова на посаді попечителя Київського навчального округу	22
Барань Кароліна-Марія Learning opportunities in a language school in transcarpathia: a case study	24
Білик Каріна, Нечипоренко Марина Застосування похідної у природничих науках	27
Бісик Ольга Емоційний стан як лінгвістична категорія (на прикладі французьких фразеоемотивів)	29
Богомаз Марина Становлення французької мови у Швейцарській Конфедерації	32
Борозна Тетяна Типологія працівників і особливості їх поведінки	36
Боярко Ігор Безпека даних як одна із проблем сучасного користувача інтернет	39
Бурлака Ірина Розвиток дитячої особистості під впливом соціальних мереж	41
Васильєв Геннадій До проблеми формування вольових якостей у підлітків	44

Васильєва Дарина Розвиток логічного мислення учнів у гімназії	45
Венгрин Тетяна Виховання лідерських якостей у молодших школярів засобами рухливих ігор	48
Вергізова Катерина Особливості роботи з дітьми-аутистами	51
Вінце Беатрікс Дослідження соціальної поведінки та діалектної аттitudи серед мешканців міста Виноградів Закарпатської області	54
Волосажир Діана Математика і музика	58
Волянський Сергій Історія розвитку французької мови в Бельгії	60
Ворова Ростислава Сутність функціонально-комунікативного підходу до вивчення граматичного матеріалу	63
Гамандій Діана Комплекс педагогічних умов супроводу професійного становлення студентів технічного коледжу	67
Гаращук Євгеній Вивчення графічних редакторів у системі початкової освіти	70
Гижко Владислава Підвищення рівня правосвідомості як форма правового виховання студентської молоді	73
Голубенко Тетяна Психолого-педагогічні умови активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами інтегрованого навчання	76
Голцбергер Тетяна Права і свободи в Україні: конституційно-правові гарантії захисту	78
Городецька Анна Теоретичні засади формування морального виховання молодших школярів	82

Грицай Тетяна Готовність як результат підготовки майбутніх учителів до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності	85
Гром Іван Інтерактивні засоби дистанційної освіти для вчителів природничих дисциплін	89
Губрій Марія Управління конкурентоспроможністю туристичних послуг в регіоні	93
Данілова Яна Особливості розвитку пам'яті молодших школярів	95
Дарієнко Ганна Теоретичний аналіз проблеми формування самооцінки молодших школярів	97
Джога Дмитро Особливості формування позитивної мотивації майбутніх педагогів до використання дистанційних технологій в оволодінні професійною компетентністю	100
Джуз Ніка, Іщук Ілона Диференціальні рівняння у природничих науках	104
Діденко Роман, Дружинін Ігор, Рожанський Андрій, Рокочук Леон Безпека починається з паролів	106
Дідиченко Роман Зміст та структура соціальної компетентності підлітків	109
Діордій Катерина Кліпове мислення як наслідок цифрової ери	112
Дмитренко Тетяна Предметна природознавча компетентність як особистісне утворення молодшого школяра	115
Донік Ігор Проблеми формування правової культури в Україні	120

Доценко Максим Діяння В. М. Чорновола в суспільно-політичних процесах України другої половини ХХ століття	124
Доценко Максим Єгипет напередодні Другої світової війни	127
Душка Микола Етнографічна спадщина Федора Вовка	129
Журавко Тетяна Психолого-педагогічна реабілітація дітей з психофізичними вадами	132
Завальний Василь Педагогічні умови формування та розвитку професійних компетенцій учнів закладів професійно-технічної освіти	135
Запорожець Веніамін Ель-Ніньо: феномен глобальної кліматичної аномалії	138
Зарудняк Марина Хрисанф Ящуржинський про купальську обрядовість Уманщини	141
Зінченко Юлія Онлайн-сервіси для організації навчання математики в ЗЗСО	145
Зозуля Дарина Особливості використання середовища Tinkercad при вивченні мікроелектроніки	147
Іванченко Євгенія Унікальні властивості та застосування графену	150
Іванченко Євгенія Толерантність як перцептивна готовність особистості	152
Імре Каталін Міжмовні омоніми на межі слов'янських мов	154
Караджієв Максим Колоніальна політика бельгійців у Вільній державі Конго	157
Караджієв Максим Зовнішня політика Отто фон Бісмарка після проголошення Німецької імперії	161

Караджієв Максим Історичні умови формування та розвитку української громадянсько-політичної ідентичності	164
Катеринюк Христина Педагогічні засади розвитку логічного мислення молодших школярів у процесі навчання	168
Кашоїд Анастасія Розвиток навичок критичного мислення у дітей молодшого шкільного віку	169
Кирпа Діана Звичаєве право запорізьких козаків	172
Кифорук Інна Використання технології BYOD під час навчання фізики в закладах загальної середньої освіти II ступеня	175
Клименко Сергій Теоретико-методологічні підходи професійної готовності фахівців до соціальної роботи	177
Коваль Дмитро Створення персонажів та об'єктів гри MINECRAFT за допомогою середовища BLOCKBENCH	179
Ковтанюк Максим, Криворучко Інна Візуалізація навчального контенту при викладанні інформатичних дисциплін	182
Козловська Світлана Формування професійно-педагогічних компетентностей вчителя фізичного виховання	185
Коломієць Ніка Comparative characteristics of recommendations on teaching children with dyslexia in foreign countries and Ukraine	188
Коляда Назарій Діяльність громадських організацій як соціально-педагогічний механізм соціалізації підлітків	190
Космина Аліна Правова культура: поняття, сучасний стан та перспективи розвитку в Україні	193

Котенко Руслана Територіальна організація історико-культурної спадщини Кіровоградської області	197
Кравченко Віолетта Інтертекстуальність як категорія художнього тексту	200
Краснюк Валерія How to use warm-up activities effectively the efl classes	203
Кудерська Іванна Педагогічні умови формування культури здоров'я молодших школярів	205
Куніцький Ярослав Самостійна робота студентів як одна зі складових освітнього процесу	208
Курінна Дарія Концепт «успіх» в англійській та українській лінгвокультурах	211
Кухар Тетяна Ставлення Генріха VIII Тюдора до католицької церкви в дореформаційний період	213
Лазаренко Ірина Особливості батьківсько-дитячих стосунків у сім'ях, де виховується дитина з особливими потребами	217
Лановенко Олена Виконавський аналіз другої літургії Кирила Стеценка	219
Лісовський Данііл Застосування форм е-демократії місцевими органами влади м. Умані	221
Ляховський Ярослав Відновлення родючості ґрунтів – основне завдання екологічності землеробства	225
Маковецька Наталія Історичні аспекти соціальної роботи з профілактики дитячої дезадаптації	227

Максюта Дмитро Дослідження початкового етапу руйнування кусково-однорідного тіла з міжфазною тріщиною при стисканні вздовж площини тріщини	229
Мандрик Євген Становище Мукачівської греко-католицької єпархії в період встановлення Чехословацької влади на Закарпатті (1918–1924 рр.)	233
Манзик Юлія Розвиток шкільної альтернативної освіти в Україні	237
Миколайко Володимир Провідні види навчальної діяльності з фізики як основні напрями реалізації методології продуктивного навчання	241
НАШІ АВТОРИ	243

4. Франко О. Етнографічні дослідження Ф. Вовка в Галичині, Буковині та Закарпатті. *Народознавчі зошити*. Львів: Вид. Інституту народознавства НАН України, 1997. № 3. С. 170–174.
5. Наулко В. Чернігівщина в епістолярній спадщині Ф. К. Вовка. *Університет*. 2009. № 1. С. 18–24.
6. Фігурний Ю. Задунайська Січ та її видатний дослідник Хведір (Федір) Вовк у контексті українського етнонацієдержавотворчого процесу. Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. К., 2005. Т. VII. С. 53–62.

Тетяна Журавко

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ПСИХОФІЗИЧНИМИ ВАДАМИ

Проблема соціально-педагогічної підтримки дітей з різними вадами фізичного і психічного розвитку в нашій країні є актуальною.

Категорія людей з особливими потребами тривалий час залишалася і залишається найбільш незахищеною і ізольованою від соціуму.

В умовах сьогодення інтеграція дітей з різними фізичними і психічними вадами в суспільстві є одним із провідних напрямків роботи різноманітних соціальних інститутів та громадських організацій. Втім через ряд об'єктивних та суб'єктивних причин наше суспільство ще не готове до широкомасштабного вирішення даної проблеми. Тому соціальна робота з дітьми перш за все повинна бути спрямована на подолання стереотипних уявлень щодо неповноцінності дітей з різними фізичними і психічними вадами.

Правильний психолого-педагогічний супровід забезпечується, якщо спеціалісти орієнтуються не лише на дитину, а на родину у цілому. Його метою є створення оптимальних умов для розвитку дитини у сім'ї. Головною умовою корекційної допомоги є єдність психолого-медико-педагогічної діагностики, комплексної допомоги та оцінки розвитку дитини. Відповідно ступінь ефективності корекції вторинних відхилень у розвитку дитини і формування компенсаторних механізмів залежать від певних чинників, серед яких найбільш вагомими є: початок цілеспрямованої корекційно-педагогічної роботи відразу ж після виявлення проблем; взаємодія різних спеціалістів, що беруть участь у комплексному психолого-педагогічному супроводі дитини з порушеннями розвитку; правильно підібраний зміст і методи навчання та виховання; своєчасне включення родини у корекційно-педагогічний процес; реалізація єдності вимог до виховання і навчання дитини у сім'ї та дошкільному закладі. Важливою є послідовність психолого-педагогічного супроводу.

Він має здійснюватися у декілька етапів:

- знайомство із сім'єю;
- первинна діагностика дитини і всієї родини;
- розроблення і реалізація індивідуальної програми навчання і виховання;
- неперервний контроль за розвитком дитини і стосунками у сім'ї;
- постійне внесення коректив у програму;
- переведення дитини у відповідний навчальний заклад – загальноосвітній, спеціальний, інклюзивний – залежно від можливостей дитини [3].

Враховуючи принцип неперервності корекційно-реабілітаційного процесу, а саме: реабілітація не на все життя, а реабілітація через все життя, стає зрозумілим, що організація та здійснення соціально-психологічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами – це дуже складний, кропіткий та довготривалий процес, в якому саме сім'я особливої дитини потребує підтримки фахівців відповідно до різних нозологій. А це, в свою чергу, потребує від спеціалістів високого рівня компетентності, великої цілеспрямованості працездатності та оптимізму.

Робота з дітьми, які мають особливі потреби, потребує не тільки знань і досвіду, а ще й терпіння, любові до них. Нерідко ці діти залишаються одні зі своїми проблемами, не потрібні ані батькам, ані педагогам. Така дитина, як правило, викликає роздратування, ворожість, бажання бути до неї особливо вимогливим, а ще краще – взагалі позбутися її. У цьому випадку психолог є єдиною опорою і підтримкою такої дитини, оскільки саме він покликаний захищати її як особистість [1].

Психолого-педагогічна реабілітація полягає в організованих заняттях корекційного характеру при навчальних заняттях, в трудовотерапії, ігротерапії, індивідуальній і груповій психотерапії:

1. Включення в навчальні заняття відбувається поступово; пристосування дітей до того чи іншого виду діяльності вимагає тривалого часу.
2. Заняття проводиться в двох напрямках: з однієї сторони, вони здійснюються як форма для отримання знань і, з іншої – як розвиток, корегування процесів мислення, уваги, регуляція поведінкових реакцій.
3. Робота з виправлення порушень індивідуалізована для кожної дитини і для кожної групи захворювань.
4. Характер занять, навантаження і дозвілля оцінюються на основі природи психічного розладу, залишкових можливостей, фазових станів.

Важливу роль у здійсненні корекційно-реабілітаційної роботи

належить педагогу та батькам.

Діяльність педагога в корекційній роботі спрямована на розвиток і формування особистості, забезпечення соціально-психологічної реабілітації і трудової адаптації учня, виховання в нього загальнолюдських цінностей, громадянської позиції. Реалізація цієї мети відбувається через виконання основних професійних завдань залежно від посадових обов'язків педагога. Проте, незалежно від посади і закладу, педагог виконує певні види корекційно-педагогічної діяльності, які відрізняються лише обсягом, спрямованістю, але співпадають за когнітивним та організаційно-операційним компонентом.

Щодо корекційної функції педагога, вона спрямована на:

- виправлення чи послаблення порушень психофізичного розвитку дитини;
- профілактика у складі структури розладу;
- створення умов для витку дитини з вадою інтелекту, цілісне формування особистості дитини;
- навчання батьків прийомів організації ігрової та навчальної діяльності дитини [2].

Основні знання педагога, що хоче проводити корекційно-реабілітаційну роботу:

- закономірності та особливості розвитку психіки дітей, що мають вади;
- теоретичні основи корекційної роботи з дітьми, що мають психофізичні вади;
- засоби та методи корекції пізнавальних процесів та емоційно-вольової сфери залежно від ступеня вади та віку дитини;
- зміст і методи роботи щодо формування дитячого колективу;
- способи поєднання навчальної та виховної роботи з корекцією вад психофізичного розвитку дітей.

Основні вміння педагога, що хоче проводити корекційно-реабілітаційну роботу:

- проводити комплексну роботу з профілактики, послаблення розладів психофізичного розвитку дітей з порушеннями інтелекту у навчально-виховному процесі: створювати умови для повноцінного розвитку особистості розумове відсталої дитини;
- володіти різноманітними засобами та методами корекції пізнавальних процесів, емоційно-вольової сфери, поведінки дітей: проводити корекційну роботу (цілісна система педагогічного впливу);
- формувати дитячий колектив відповідно до стадії його розвитку;
- навчати батьків окремих корекційних прийомів і методів [3].

Не викликає сумніву й те, що вимоги до особистості й професійної

діяльності корекційного педагога – особливі, оскільки об'єктом впливу цього спеціаліста є діти з особливими потребами. Аналіз практики спеціальної освіти засвідчує, що особистісні якості фахівця у сукупності з глибокими професійними знаннями і вміннями набувають вирішального значення у результативності корекційної роботи з дітьми з вадами психофізичного розвитку.

Список використаних джерел

1. Бугайова І. Соціалізація дітей з проблемами розвитку. *Дефектолог.* 2007. № 5. С. 15–18.
2. Гокіна Л. Організація психологічного супроводу дітей з відхиленнями у розвитку. *Дефектолог.* 2007. № 12. С. 8–10.
3. Миронова С. Педагогічна допомога дитині раннього віку з особливостями психофізичного розвитку. *Вихователь-методист дошкільного закладу.* № 5. 2011. С. 65–72.

Василь Завальний

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Перехід до ефективної реалізації особистісно орієнтованого навчання і загальнодоступної освіти стає можливим не тільки внаслідок модифікацій організаційних форм навчання, а й унаслідок того, що з'явилися і з'являються нові засоби навчання, які ґрунтуються на використанні інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Виходячи з парадигми первинності особистості учня у процесі навчання, інші роль засобу навчання слід трактувати ширше: не тільки як засобу подання навчального матеріалу та засобу закріплення отриманих знань, а й як засобу навчальної діяльності учнів, учнів закладів професійно технічної освіти (ЗПТО) на уроці та у позаурочний час, внаслідок застосування якого розвивається і стимулюється навчально-пізнавальна активність, реалізуються можливості набуття освіти кожним індивідумом.

Застосування інформаційних технологій в навчальному процесі зумовлено з одного боку, необхідністю підготувати учня до його майбутнього робочого місця, а з іншого – необхідністю більш ефективної передачі знань, що має на меті підвищення рівня якості компетентності та компетенції майбутнього працівника.

Розкриваються шляхи використання у навчально-виховному процесі готових до практичного застосування наукових розробок: організація навчального процесу на основі інформаційно-комунікаційних технологій,